

Til: PMR

Dato: 11. april 2018

Evalueringsresultater fra periodiske emneevalueringer høsten 2017

Periodisk emneevaluering er gjennomført for femten emner høsten 2017. Flere ansvarlige faglærere har utarbeidet rapport med utgangspunkt i spørreundersøkelse som studentene har besvart i «Questback», rapport om gjennomføringsfakta for emnet (FS), tidligere emnerapporter, samt andre relevante tilbakemeldinger fra administrasjonen, underveisevaluering av undervisning og fra faglærergruppen.

Fakultetets rutiner for periodiske emneevalueringer er beskrevet i kvalitetssystemet:

<https://www.uio.no/for-ansatte/arbeidssotte/sta/kvalitetssystem/jus/kvalitetssystem-studier/emner/rettsvitenskap.html#periodisk-emneeva-rettsvitenskap>

Rapporter

I de vedlagte rapportene fra faglærerne har de beskrevet ulike mulige tiltak. De fleste tiltakene er av en slik art at ansvarlig faglærer selv allerede har gjort eller planlegger å gjennomføre konkrete forbedringer. Vedlegg 1 oppsummerer tiltakene fra emnerapportene.

Vedlegg:	Emne:	Fagansvarlig:	Rapport:	Antall svar og svarprosent:
1	HUMR5502- Ethnic Challenges to the Nation State (...)	Stener Ekern	Side 5	3 (7%)
2	JUR1240/JUS5240 Comparative Private Law	Mads Andenæs	Nei	5 (12%)
3	JUR1511/JUS5511 Arbeidsrett I	Bernard Johan Mulder	Side 8	62 (7%)
4	JUR5030/5060 – Masteroppgave	Tarjei Bekkedal	Side 11	69 (23%)
5	JUS1111 Privatrett I	Henrik Bjørnebye	Side 13	52 (19%)
6	JUS3111 Formuerett I	Inger Berg Ørstavik	Kommer	44 (18%)
7	JUS3212 Formuerett II	Inger Berg Ørstavik	Kommer	41 (16%)
8	JUS4111 Metode og etikk	Metode: Christoffer Conrad Eriksen Etikk: Sverre Blandhol	Kommer	49 (17%)
9	JUS5070 Forhandlinger	Sverre Blandhol	Side 19	13 (48%)
10	JUS5502 – Lovgivningslære	Inge Lorange Backer	Kommer	6 (21%)
11	JUS5503 - Human Rights and Counter Terrorism	Cecilia Bailliet	Kommer	17 (17%)

Studieseksjonen

Postadr.: Postboks 6706 St. Olavs plass,
0130 Oslo
Kontoradr.: Urbygningen, Karl Johans gate
47, 0162 Oslo

Telefon: 22 85 95 00
postmottak@jus.uio.no
www.jus.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

12	JUS5520 - International Environmental Law	Ole Kristian Fauchald	Nei	8 (18%)
13	JUS5540- Public International Law	Cecilia Bailliet	Kommer	7 (13%)
14	JUS5550/JUR1550 - Helserett	Morten Kjelland	Nei	19 (7%)
15	JUS5660 - Intellectual Property Law in the information Society	Ole-Andreas Rognstad og Lee Bygrave	Side 22	12 (22%)

Videre oppfølging

De ansvarlige faglærere får en tilbakemelding på sin rapport i etterkant av PMR-møtet, slik at det videre arbeidet med tiltakene synliggjøres og ansvaret tydeliggjøres. Rapportene og tiltakene bør også gjøres kjent for øvrige faglærere som er tilknyttet emnet og andre studieprogram som hvor emnet inngår. Det er ifølge rutinen studieårsansvarlig og ansvarlig faglærer som er ansvarlig for dette.

Med hilsen

Erling Hjelmeng

Prodekan for studier

Saksbehandler:

Morten Slind Olsen

22 85 94 28, m.s.olsen@jus.uio.no

Vedlegg 1 - Oversikt over foreslåtte tiltak – oppfølging av periodisk emneevaluering høsten 2017

Vedlegg 2 – Evalueringsrapporter høsten 2017

Vedlegg 3 – Innsamlet evalueringsdata for emner der det ikke foreligger rapport fra lærer høsten 2017

Vedlegg 1 - Oversikt over foreslåtte tiltak – oppfølging av periodisk emneevaluering høsten 2017

Emne	Tiltak/beskrivelse fra faglærer	Ansvarlig for Gjennomføring
HUMR5502- Ethnic Challenges to the Nation State (...)	Pågående pensumoppdateringer og koordinering mellom faglærerne. Vi vil forsøke få til en eller flere forelesninger med flere lærere for bedre samkjøring av våre forventninger som lærere.	Ansvarlig faglærer
JUR1511/JUS5511 Arbeidsrett I	Ämnet arbetsrätt kommer förhoppningsvis att under hösten 2018 förstärkas med ytterligare en lärarresurs. Det ger utrymme att utarbeta förbättringar. En åtgärd som ur undervisningskvalitetshänsyn närmast är självklar är en uppdelning av ämnet i ett bachelorämne och ett masterämne. Det kommer att arbetas för att en sådan uppdelning görs.	Ansvarlig faglærer
JUR5030/5060 – Masteroppgave	Lage sensorveiledning Lage korte informasjonsvideoer angående aspekter ved å skrive oppgave. Justere undervisningen slik at det innarbeides praktisk anvendelige læringspunkter om språk- og fremstillingsteknikker Utarbeide et kort pensum / skriveveiledning	Ansvarlig faglærer
JUS1111 Privatrett I	PMR bør diskutere om det er behov for større innslag av muntlige aktiviteter for studentene på JUS1111. PMR bør diskutere om det er behov for flere tiltak helt i innledningen av studiet for å bidra til ytterligere forbedring av læringsmiljøet, herunder mulige tiltak for å unngå drikkepress mv i fadderuka. Læringsutbytteformuleringene bør vurderes i tråd med kommentarene ovenfor i punkt 4. En mer utførlig emnebeskrivelse må utarbeides.	Ansvarlig faglærer PMR

JUS5070 Forhandlinger	Innføring av ny hovedlitteratur når boken Strategiske forhandlinger er klar, ventelig sommeren 2018. Oppdatering av emnebeskrivelsen i lys av ny hovedlitteratur og erfaringer fra gjennomføringen høsten 2017. Bruk av undervisningsassistent til å bistå med tilbakemeldinger i smågrupper, retting av skriftlige innleveringer, mv. videofilming av en av forhandlingsøvelsene, som grunnlag for individuelle tilbakemeldinger. Gjennomgang av og forbedring av evalueringsformen, slik at intensjonen om samsvar mellom evaluering og undervisning ivaretas på en måte som også oppleves som forutsigbar og forståelig for studentene.	Ansvarlig faglærer
JUS5660 - Intellectual Property Law in the information Society	Studentevalueringen viser at studentene i stor grad er fornøyd med det undervisningstilbudet som gis, men det vil vurderes å lage 'videosnutter' som kan supplere undervisningen, og noe mer interaktivitet, f.eks. i form av 'kahooter' og andre former for direkte tilbakemelding fra studenter, vil også bli vurdert.	Ansvarlig faglærer

Vedlegg 2 – Evalueringsrapporter høsten 2017**Periodisk emnerapport – HUMR 5502 – høst 2017
(Dealing With Diversity)****1. Gi en vurdering av:**

- Litteratur (innhold, omfang).
- Undervisning (undervisningsformer, timeantall, spredning over semesteret, obligatoriske aktiviteter, kvalifiseringsoppgaver).
- Ressurser og infrastruktur (undervisningsrom, audiovisuelle hjelpemidler, bibliotekressurser m.m.).
- Eksamen (eksamensordning, vurderingsform).

Som navnet signaliserer er HUMR 5502 et tverrfaglig kurs som diskuterer hvordan det internasjonale menneskerettighetssystemet kan hankses med kulturelt mangfold, eller, om en vil, spenningene mellom kollektivt og individuelt baserte rettigheter. Kulturelt mangfold, med særlig vekt på etnisk mangfold, belyses ut fra juridiske, statsvitenskapelige og antropologiske perspektiver. Det har tre hovedlærere (Stener Ekern, antropolog, kursleder), Nils Butenschön (statsviter) og Gentian Zyberi (jurist) og inkluderer «gjester» fra senteret og fakultetet for øvrig til å ta for seg cases som kan belyse problemstillingene.

Litteraturlista (som er på 677 sider) speiler denne satsingen og omfatter litteratur fra de nevnte tre fagfelt. Lista oppdateres jevnlig i tråd med at de tre hovedlærerne finner mer egnet materiale.

I 2016 skiftet kurset navn fra 'Ethnic Challenges' til det nåværende 'Dealing with Diversity' blant annet for å signalisere at de utfordringer som gruppebaserte rettigheter reiser ikke bare er av typen etnisk baserte. Dog ligger hovedvekten stadig på det etniske som kulturell og sosial størrelse.

Forrige emnerapport (fra 2014) diskuterte hva som kunne gjøres etter et fall i student-søkningen i perioden fram til 2013. Det året gikk søkningen opp fra 12-15 til 27 for så å falle til 13. Dermed besluttet kursleder å endre navn og satse på å gjøre kurset mer kjent. Til dette fikk vi god hjelp av administrasjonen (dvs Morten Slind Olsen) som tok kontakt med studieadministrasjonene på andre fakulteter ved UiO (HF, TF, SV) samt Ås.

De tre faglærerne besluttet også å koordinere sine bidrag bedre. Før kursstart møtes de og ser til at pensumbidrag og undervisningsemner «snakker sammen». Til sammen har dette gitt resultater, de siste årene har kurset regelmessig hatt i overkant av 20 påmeldte. I 2017 tok 19 av 24 påmeldte eksamen. Av de 19 kom 9 fra HUMR og 3 var utvekslingsstudenter ved JF. 7 kom fra HF (3), SV (3) og TF og faktisk var alle disse utvekslingsstudenter. Med andre ord ser det ut til at kurset har en særlig appell blant utenlandske studenter.

På den annen side har det faktiske oppmøtet hele tiden vært mindre, kanskje rundt to tredeler. I 2017 møtte kun rundt 10 av de 24 jevnlig. Til gjengjeld har dette vært høyt motiverte studenter, i en gruppe med variert (og dermed spennende for lærerne) bakgrunn.

Én grunn til det lave oppmøtet kan ha vært at forelesningsrommet (DN 653) er for lite og har (sier noen studenter) for dårlig luft. En annen kan være at HUMR 5502 er et kurs flere de JF-eksterne studentene føler de kan ta uten å være så aktivt til stede. Karakterkurven (og lesingen av essayene) for 2017 med en topp på A-B-C og én på D-E kan tolkes som et resultat av at mange ikke deltok i undervisningen.

Bare tre av de 24 svarte på questback-evalueringen av kurset, med andre ord er resultatet for spinkelt til å si noe mer. De tre som svarer er imidlertid fornøyd og til dels svært fornøyd med det akademiske. Mitt inntrykk etter kurset er da også at studentene som deltar er svært fornøyd med tema og pensum og det meste av undervisningen. De som deltar vet ikke noe om hvor de mange som bare registrerer seg blir av, det er som antydning en meget spredt søkermasse. Dette inntrykket av fornøyde studenter har jeg også hatt i foregående år og følgelig tenker jeg at på mange måter har læringsmål, pensum osv funnet sin form. Jeg har heller ikke mottatt noen kritikk av eksamensformen, dvs hjemmeeksamen med skriving av essay på 5000 ord.

En kommentar fra en av de tre studentene som svarte på undersøkelsen er verdt å følge opp. Vedkommende sier at lærerne gir forskjellige signaler mht hva som forventes av faglige resultater. Dette vil kursleder ta fatt i. Én ide er å få til en felles forelesning (slik vi hadde før 2010).

HUMR 5502 er et 10-poengs valgfritt kurs med 11 dobbeltforelesninger. Den siste forelesningen er viet eksamensforberedelser, tre er viet cases (i 2017 Indonesia, Zimbabwe og ICC), og resten er fordelt på de tre nevnte disipliner etter en innledende forelesning. Flere ganger er studentene tilbudt midtveisøvelser i form av en frivillig hjemmeeksamen, men ingen har tatt tilbudet. Kurset har aldri omfattet SMR-organiserte seminarer, til det finnes det neppe ressurser i og med at midlene SMR har til dette først og fremst går til de obligatoriske kursene. Selvsagt oppfordres studentene til å kollokvare.

Eksamensresultatene fra 2017 er gode, med et snitt på B blant den gruppen som følger undervisningen og C når de eksterne tas med. Videre er snittet høyest blant SMRs egne HUMR-studenter og lavest blant de tre fra HF og TF. Hjemmeeksamenene (essays på opptil 5000 ord) vurderes av en ekstern sensor og kursleder. Som ekstern har vi benyttet statsvitere fra CMI og Universitetet i Stavanger.

2. Gir læringsutbytteformuleringene i emnebeskrivelsen en god beskrivelse av hva studentene skal kunne etter avlagt eksamen?

Ja, jeg synes det.

3. Fungerer emnebeskrivelsen tilfredsstillende? Sjekk følgende:

- Statistikk over karakterer, frafall og klager.
- Tilbakemeldinger til lærere og administrasjon.
- Tilbakemeldinger på informasjonen/veiledningen studentene får om emnet.
- Hvordan emnet fungerer i emnegruppene det inngår i.
- Om emnet er riktig plassert med hensyn til nivå/anbefalt semester.
- Om emnet er riktig definert med hensyn til anbefalte/påkrevde forkunnskaper.

Som nevnt over er karakterene jevnt over gode, i hvert fall blant dem som møter jevnlig opp. I 2017 var det lite frafall mht å avlegge eksamen, på den annen side deltok bare halvparten i undervisningen. Vi vet ikke hvorfor, men som antydning holder mange av dem til utenfor juridisk fakultet. Tilbakemeldingene er jevnt over gode, men som antydning for få til å kunne anses som representative.

Jeg tror emnet er riktig plassert mht sin plass i det tredje semesteret for HUMR-studentene, diskusjonene og eksamensresultatene tyder på det. Tilbakemeldinger fra studentene fra andre

fakulteter er også at dette er et interessant og godt kurs på grunn av sin tverrfaglige behandling av et viktig emne.

4. Har du gjort noen endringer siden forrige periodiske evaluering? Hvilke?

Ja, se under spørsmål 1 over.

5. Forslag til forbedringer.

Som antydnet: Pågående pensumoppdateringer og koordinering mellom faglærerne. Vi vil forsøke få til en eller flere forelesninger med flere lærere for bedre samkjøring av våre forventninger som lærere.

6. Gi en kort oppsummering av denne rapporten som skal publiseres på nettsidene til studentene.

In 2017, 24 students registered for the 'Dealing with Diversity' (HUMR 5502) course and 19 took the exam. However not more than a half of them participated regularly in the lectures; we believe this is because many of those who took it do their main studies outside the Faculty of Law and thus spend most of their time at other campuses. The results were good, though, (an average above C) and probably best among those who regularly attend lectures and participate in the discussions.

HUMR 5502 is an elective course meant to be taken in the third term of the two-year HUMR programme. However, given that over the last four years around half of the typical class of 20 have come from outside the Faculty, it seems that the multidisciplinary perspective it offers on the challenges of combining individual and collective rights is on target for a large group of students with bachelor-level skills in discussions about cultural diversity and rights.

Judging from student feedback over the last four years, the general feeling is that most students believe the course provides a stimulating mix of perspectives—i.e., from the viewpoints of anthropology, political science and law—on the challenges of accommodating diversity within states based on human rights and the rule of law. The reading list and the mix of teachers from different disciplines comes across as well balanced. The reading list is regularly updated, and the teachers and the administration will continue efforts at coordinating their teaching and stimulating attendance and class participation.

Oslo, 05.04.2018

Stener Ekern

Periodisk emnerapport – arbeidsrett, den individuelle del (JUR1511/JUS5511)

Inledning

Ämnet omfattar både bachelornivå och masternivå. Det medför en rad utmaningar för undervisningen. Studentantalet är stort. Sammantaget ämnar sig undervisningen dåligt till annat än envägskommunikation genom föreläsning.

Med hänsyn tagen till den begränsade timtilldelningen genomförs undervisningen i huvudsak på masternivå. Förutom de pedagogiska utmaningarna detta medför, kan detta medföra utmaningar för studenterna, inte minst för de studenter som inte har studerat juridiska ämnen tidigare.

Fokuset på masternivån visar sig också i informationen på nätsidan. Informationen för JUR1511 är kortfattad och hänvisar i mångt och mycket till informationen på nätsidorna till kursen JUS5511.

Vurdering (punkt 1 mal for periodiske emnerapporter)

Litteratur

Kursernas har båda som "Hovedlitteratur" Individuell arbeidsrett på ca 490 sidor. Den motsvarar väl behovet av en samlad framställning på området mot bakgrund av vad som krävs av "læringsutbyttesformuleringene". Boken kompletteras med en artikel på bachelornivån, med nio på masternivån.

Litteraturen kompletteras med "Innføringslitteratur" och "Støtte- og tilleggslitteratur" för både bachelor- och masternivåerna. Litteraturen är emellertid något fragmentarisk i det att huvudboken kompletteras med ett stort antal skrifter i olika teman för att täcka behovet av möjligheter till fördjupade studier i ämnet.

Undervisning

Undervisningen är gemensam för bachelorämnet och masterämnet. Inalles är det tilldelat 20 timmar som fördelar sig över tio tvåtimmarsspass med start i början på höstterminen. Undervisningen bedrivs genom föreläsningar på i huvudsak masternivå. Det låga timantalet som står till förfogande medger inte annat.

Mot denna bakgrund kan bara några temafält i ämnet gås igenom i undervisningen. Det kräver att studenterna förbereder sig på egen hand i ganska stor omfattning. Den höga graden av genomströmningen visar att studentförberedelserna får anses vara tillfredsställande.

Några "obligatoriske aktiviteter" eller "kvalifiseringsoppgaver" är det inte utrymme till inom ramen för det tilldelade timantalet. Det stora antalet studenter och de få undervisningstimarna medger inte någon omdisponering av föreläsningar till annan aktivitet.

Det säger sig närmast självt att den brokiga studentbakgrunden – från studenter utan någon utbildning i något juridiskt ämne alls, till juridikstudenter som kommit ganska långt i utbildningen samt till studenter med praktisk erfarenhet av ämnet – gör

undervisningssituationen vanskelig. Både antalet studenter i respektive kurskategori (bachelor og master) og nivåerna i sig (bachelor og master) talar emellertid for at emnet borde kunne delas upp i atminstone två kurser med separat undervisning: en bachelorkurs og en masterkurs.

Min företrädare, professor emeritus Stein Evju, höll utanför föreläsningsserien ett "orienteringsmøte". På så sätt hjälptes studenterna in i emnet og undervisningen. Det undervisningserbudet (utanför det tilldelade antalet timmar) har emellertid inte jag som nuvarande ansvarlig faglærer fortsatt med. I stället belastar min något förkortade introduktion det totala antalet undervisningstimmar.

Resurser og infrastruktur

På grund av det stora studentantalet krävs stora salar og undervisningen har getts i Storsalen, i Misjonssalen og DB Auditorium 14. Det har fungerat bra med undantag for DB Auditorium 14; den salen är för liten for JUR1511/JUS5511.

Via Fronter har studenterna tillgång till "Forelesningsplan" som ger en skiss over vilka moment som behandlas vid de olika föreläsningstillfällena med hänvisning till litteraturen. Föreläsningarna spelas in på podcast og föreläsningen genomförs med presentationsbilder. Min bedömning är att materialet är ett uppskattat tillskott till litteraturen og undervisningen og att de tekniska lösningarna, inklusive ljudupptagningen av föreläsningarna, fungerar tillfredsställande.

Eksamen

Examianation ges i form av en fyra timmars "skoleksamen" av typen "teorioppgave" som är separata for bachelor- og masternivåerna. Svaren bedöms av en "komisjon" med två "sensorer" i varje. Sensuren for bachelor- og masterexaminationen är skilda.

Læringsutbytteformuleringene i emnebeskrivelsen (punkt 2 mal for periodiske emnerapporter)

Vad studenterna ska kunna efter avlagd examen følger av "læringsutbytteformuleringene i emnebeskrivelsen". De får anses vara adekvata i förhållande till detta.

Emnebeskrivelsen (punkt 3 mal for periodiske emnerapporter)

Emnebeskrivelsen är kort, men adekvat og får anses fungera tillfredsställande. Den ses emellertid over kontinuerligt

Statistiken over betyg ("karakterer") ger mig inte anledning till att göra annan bedömning. Några återkopplingar ("tilbakemeldinger") till lærere eller administration eller på informationen studenterna får om emnet ger mig heller ikke anledning att göra annan bedömning.

"Hvordan emnet fungerer i emnegruppene det inngår i" är ikke relevant att besvara annat än förhållandet till profilen "Arbeidsliv og ikke-diskriminering". Här synes emnet fungera väl, men det verkar ikke vara många studenter som over hoved taget väljer profiler.

Masterkursen är "plassert" i det femte studieåret. Som bachelorkurs kan emnet tas av studenter i master i rettsvitenskap på tredje studieåret. Båda kursernas inplaceringar är

enligt min mening rätt. Det gör att studenterna i någon mån kan dra växlar på juridisk metod de dittills tillgodogjort sig i utbildningen. Notabelt är att arbetsrätt inte finns som obligatoriskt ämne i utbildningen för master i rettsvitenskap vid Universitetet i Oslo. Mer problematiskt att följa undervisningen kan det vara för "enkeltemnestudenter" som endast behöver ha "generell studiekompetanse". (Det skulle alltså kunna vara möjligt att dela in kursen i tre: en för "enkeltemnestudenter" utan rettsvetenskaplig bakgrund, en för studenter med sådan bakgrund som vill ta kursen på masternivå, och en för studenter med rettsvetenskaplig bakgrund som vill ta kursen på bachelornivå.)

Endringer (punkt 4 mal for periodiske emnerapporter)

Jag har inte haft tillgång till den förra periodiska utvärderingen och kan inte överblicka om några ändringar sedan den gjorts, annat än några ändringar i litteraturen.

Forslag til forbedringer (punkt 5 mal for periodiske emnerapporter)

Ämnet arbetsrätt kommer förhoppningsvis att under hösten 2018 förstärkas med ytterligare en lärarresurs. Det ger utrymme att utarbeta förbättringar. En åtgärd som ur undervisningskvalitetshänsyn närmast är självklar är en uppdelning av ämnet i ett bachelorämne och ett masterämne. Det kommer att arbetas för att en sådan uppdelning görs.

Kort oppsummering (punkt 6 mal for periodiske emnerapporter)

Kursen ges som bachelorkurs och som masterkurs och examen kan avläggas av både studenter på utbildningen av master i rettsvitenskap och studenter på andra utbildningar. Undervisningen ges huvudsakligen på masternivå, vilket medför svårigheter att anpassa undervisningen till en viss nivå för att tillgodose så många studenters intressen som möjligt, samtidigt som det medför utmaningar för studenterna att tillgodogöra sig utbildningen på den valda nivån. Det lilla antalet timmar som finns till förfogande för undervisning bidrar till utmaningarna.

Som huvudlitteratur finns upptagen en samlad framställning över ämnet som täcker stora delar av det. Tillsammans med övrig litteratur får läromedelssituationen anses vara någorlunda tillfredsställande.

Johann Mulder
Ansvarlig farlærer

Periodisk emnerapport jus 5030 og 5060 (masteroppgave)

1. Litteratur, undervisning ressurser og eksamen

Undervisning i faget har kun blitt gitt i fire semestre. I og med at masteroppgaven ikke knytter seg til et bestemt fagfelt, og fordi undervisningstilbudet er ganske nytt, finnes det ingen litteratur. Det finnes heller ingen mulighet for å prøve kandidatene i konkrete kunnskaper knyttet til et bestemt pensum. Det er likevel en målsetting at det skal utarbeides litteratur som beskriver sentrale aspekter ved det å skrive masteroppgave. Dette fordrer imidlertid at man først opparbeider en viss erfaring gjennom undervisningen om hva som er sentralt og praktisk viktig. Som fagansvarlig har jeg en målsetting om å utarbeide litteratur og jeg har hatt innledende diskusjoner med kurslærer Morten Kjelland om dette. En målsetting er å ha noe klart i løpet av året. I første omgang vil det bli utarbeidet en sensorveiledning dette semester.

Det tilbys tre dobbelttimer forelesning og tre dobbelttimer kurs («fellesveiledning»). Opplegget har blitt utviklet de siste semestre. Omfanget er passende. Etter min vurdering er undervisningstilbudet godt og vi har flinke lærere. I tillegg til det faglige tilbudet tilbyr biblioteket undervisning knyttet til kildesøk og kildebruk. Denne supplerer den alminnelige undervisningen på en god måte.

På jus 5060 tilbyr vi et årlig nasjonalt seminar i samarbeid med fakultetene i Tromsø og Bergen. Dette har vært svært vellykket.

Vi har ikke andre undervisningsressurser. Fagansvarlig vil produsere korte videoer om sentrale temaer så fort det finnes tid.

Alle som skriver oppgave har tilbud om 15/30 timer veiledning. Det kommer relativt sett få klager på veiledningen – i snitt ca 5 i semestret. Disse knytter seg særlig til veileders tilgjengelighet og innsats. Som fagansvarlig har jeg nær og løpende kontakt med studentene. På dette grunnlag er det min klare oppfatning at veilederne i all hovedsak gjør en god jobb. Undervisningstilbudet gir en nærhet til studentene som gjør det mulig å raskt fange opp de som har problemer av ulik art. Slike er det en del av – jeg har som fagansvarlig prioritert studenthenvendelser. Dermed tjener undervisningen også som lyttepost og sikkerhetsnett. Mange mindre ting er fanget opp før det har blitt problemer ut av det.

2. Læringsutbytteformuleringen

I lys av at studentene skriver master innenfor ulike fagområder er emnebeskrivelsen grei nok. Det kan vurderes å gjøres mer substansiell, men dette er nok neppe viktig fordi det uansett er begrenset hva den kan tilføre.

3. Sjekkliste emnebeskrivelse

Eksamensresultatene er tilfredsstillende. Plasseringen av emnet likeså. Samarbeidet med lærere og administrasjon fungerer godt. En sensorsveiledning kan være tjenlig som rettesnor for veiledere, studenter og sensorer.

4. Endringer siden forrige rapport

Dette er første rapport.

5. Forbedringspunkter

Arbeid som vil gjøres på kort og mellomlang sikt:

1. Lage sensorveiledning
2. Lage korte informasjonsvideoer angående aspekter ved å skrive oppgave.
3. Justere undervisningen slik at det innarbeides praktisk anvendelige læringspunkter om språk- og fremstillingsteknikker
4. Utarbeide et kort pensum / skriveveiledning

6. Kort oppsummering

Undervisningen på jus 5030 / jus 5060 består av 3 dobbelttimer forelesning og 3 dobbelttimer kurs. I tillegg får hver student oppnevnt en veileder. Biblioteket tilbyr kurs i kildesøk og kildebruk. Undervisningsopplegget er relativt nytt. Det har funnet en god form som vi vil holde fast ved. På kort og mellomlang sikt vil det bli utarbeidet sensorveiledning i faget; det vil bli laget korte informasjonsvideoer angående aspekter ved å skrive oppgave og det vil bli utarbeidet et pensum av begrenset omfang (skriveveiledning).

Professor Tarjei Bekkedal
fagansvarlig

Periodisk emnerapport – JUS1111, høsten 2017

1 Innledning

Denne periodiske emneevalueringen av JUS1111 bygger på en spørreundersøkelse for studentene gjennomført høsten 2017. Som grunnlag for rapporten foreligger blant annet et dokument med resultater fra spørreundersøkelsen samt et dokument med gjennomføringsfakta.

Evalueringen er gjort på grunnlag av situasjonen høsten 2017, og omfatter derfor ikke de endringene som er gjennomført med virkning fra våren 2018 (digitale hjelpemidler mv.).

2 Undervisning og læringsmidler

Emnet JUS1111 består av fagområdene rettskilder til fots (1 studiepoeng), avtale- og kjøpsrett (10 studiepoeng) og erstatningsrett (9 studiepoeng). De aller fleste av studentene i spørreundersøkelsen er svært fornøyde (48,1 %) eller fornøyde (42,3 %) med denne fagsammensetningen.

Det er ingen obligatoriske aktiviteter på JUS1111, men studentene har tilbud om å følge forelesninger og kurs, å delta på kollokvier med en kollokvieveileder og å levere fakultetets- og kursoppgaver til retting. Kun et mindretall av studentene (19,3 %) ønsker obligatorisk(e) undervisning eller oppgaver.

Rettskilder til fots er et introduksjonsopplegg for studentene som gir en innføring i juridisk metode på grunnlag av en praktisk oppgave med spørsmål innen kjøps- og erstatningsrett. Et viktig pedagogisk grep er at studentene skal løse spørsmålene på grunnlag av de relevante rettskildene uten å bruke lærebøkene. Det finnes derfor ikke egen hovedlitteratur for faget utover to innledende bokkapitler om hvordan man søker etter rettskilder i praksis (Pål A. Bertnes og Halvor Kongshavn, Praktisk rettskildelære, juridisk informasjonssøking (Oslo, 2012)). Kurslærerne blir imidlertid oppfordret til å dele ut kapittelet om ”Rettens kilder og anvendelse” i Knophs Oversikt over Norges rett” v/Ola Mestad (14. utg, 2014, § 2 (s. 4-25)), som er hovedlitteratur i juridisk metodelære på JUS1211.

Hele undervisningsopplegget i rettskilder til fots går over en uke fra mandag til fredag, og består av ni kurstimer (1+2+2+2+2 timer mandag til fredag), en introduksjonsforelesning (1 time mandag) og en avslutningsforelesning (2 timer fredag) samt en dobbeltime kurs med innføring i Lovdata mv. Undervisningen finner sted første uke etter fadderuka, og er følgelig det første undervisningsopplegget studentene møter på rettsstudiet. Tilbakemeldingene på spørreundersøkelsen viser at studentene er fornøyde med undervisningsstart og igangsetting av emnet.

Erfaringene med rettskilder til fots som introduksjonsopplegg har vært svært gode helt siden det ble innført. Opplegget får også meget gode tilbakemeldinger av studentene i spørreundersøkelsen høsten 2017. De fleste er også fornøyde med den generelle informasjonen om emnet, men noen etterspør mer informasjon om praktiske forhold, som opplysninger om lesesaler, innkjøp av litteratur, mv. Det blir også pekt på at lærerne bruker

forskjellige plattformer til å dele informasjon, og at det er behov for større grad av samkjøring. Med innføringen av Canvas som erstatning for fronter fra våren 2018, er det grunn til å tro at dette vil bedre seg.

Undervisningsopplegget i avtale- og kjøpsrett består av 18 forelesningstimer og 36 kurstimer som samlet går over om lag to måneder nokså tidlig i semesteret (høsten 2017 fra slutten av august til utgangen av oktober). Som en integrert del av kursopplegget får studentene også opplæring i oppgaveteknikk, særlig med henblikk på å skrive praktikumsoppgaver. Det blir dessuten avholdt en egen forelesning over to timer om det å skrive praktikumsoppgave, løsrevet fra avtale- og kjøpsrettsundervisningen.

I erstatningsrett omfatter undervisningsopplegget 16 timer forelesninger og 16 timer kurs. Denne undervisningen pågår om lag en måned mot slutten av semesteret (høsten 2017 fra 23. oktober til 21. november).

Plenumsforelesningene finner sted i de største forelesningslokalene som fakultetet disponerer (stort sett Misjonssalen og Storsalen), hvor det er god tilgang på audiovisuelle hjelpemidler. De fleste kurs finner sted i egnede undervisningsrom i Domus Nova. Et fåtall av rommene er litt trange, men de fleste rommene fungerer godt til formålet.

Hele 98,1 % av studentene som har besvart spørreundersøkelsen har deltatt på forelesninger og kurs. De aller fleste svarer at de har deltatt på all undervisning eller svært mye av den (76,9 %), og det er svært få med lav deltakelse. 44,2 % av studentene har deltatt på andre aktiviteter, som kollokvier, manduksjoner og spørretimer. Når det gjelder deltakelse i kollokvier er denne andelen overraskende lav. Ut i fra formuleringen av spørsmålet i undersøkelsen kan det være at en del respondenter ikke har oppfattet kollokvier som undervisningsaktivitet, og derfor ikke registrert deltakelsen.

De fleste er svært fornøyd eller fornøyd med både forelesninger og kurs, men kursopplegget får generelt noe bedre tilbakemeldinger enn forelesningene. I de individuelle tilbakemeldingene spriker det litt i hvilke deler av undervisningen studentene mener å ha best utbytte av, men flere peker på at lysarkene som blir brukt på noen av forelesningene er for mange og med for mye informasjon. Noen etterlyser mer gruppeundervisning og gruppearbeid i mindre grupper. Mitt generelle inntrykk er likevel at undervisningsopplegget på JUS1111 fungerer bra.

De fleste i spørreundersøkelsen er fornøyd med læringsmiljøet blant studentene, men det må være en målsetning at miljøet skal bli enda bedre (21,2 % er svært fornøyd, 40,4 % er fornøyd, 15,4 % er litt fornøyd, 13,5 % er litt misfornøyd, 3,8 % er misfornøyd og 1,9 % er svært misfornøyd). I de individuelle tilbakemeldingene blir det blant annet pekt på drikkepress og manglende inkludering under fadderuka. Dette er et tema som også tidligere har vært oppe til diskusjon i PMR, men som fakultetet bør ta bedre grep om. Det er ikke akseptabelt at nye studenter opplever drikkepress og/eller å falle utenfor sosialt som følge av at man ikke drikker alkohol.

Studentene kan velge mellom alternativ hovedlitteratur innen både avtale-, kjøps- og erstatningsrett.

I avtalerett kan studentene velge mellom tre alternativer: Geir Woxholth, Avtalerett (9. utg., Oslo 2014 høsten 2017, erstattet med 10. utg., Oslo 2017 fra vårsemesteret 2018); Jo Hov og

Alf Petter Høgberg, *Alminnelig avtalerett* (Oslo 2009) eller Johan Giertsen, *Avtaler* (3. utg., Bergen 2014). I kjøpsrett kan studentene som hovedlitteraturkilde velge mellom Viggo Hagstrøm (ved Herman Bruserud), *Kjøpsrett* (2. utg., Oslo 2015) eller Erling Selvig og Kåre Lilleholt, *Kjøpsrett til studiebruk* (5. utg., Oslo 2015). I tillegg omfatter hovedlitteraturen en artikkel av Giuditta Cordero-Moss, *Innføring i lovvalg for kjøpskontrakter* (Jussens Venner, 2010 s. 85–97), som supplerer begge de alternative hovedfremstillingene.

I erstatningsrett kan studentene også velge mellom tre alternative hovedlitteraturkilder: Viggo Hagstrøm og Are Stenvik, *Erstatningsrett* (2015); Morten Kjelland, *Erstatningsrett - en lærebok* (Universitetsforlaget 2016) og Trine-Lise Wilhelmsen og Birgitte Hagland, *Om erstatningsrett – Med utgangspunkt i tekster av Peter Lødrup* (Gyldendal 2017).

Etter mitt syn er læreboksituasjonen på JUS1111 meget god. Det foreligger gode og oppdaterte fremstillinger innen alle fag, og studentene har flere alternativer å velge mellom. Denne vurderingen av læreboksituasjonen ser ut til å samsvare med tilbakemeldingene fra studentene, som er jevnt over fornøyde med de skriftlige læremidlene (17,3 % er svært fornøyd og 63,5 % er fornøyd; kun 3,8 % er litt misfornøyd, og ingen er misfornøyd eller svært misfornøyd).

Studentene får tilbud om å levere i alt tre fakultetsoppgaver (en i avtalerett, en i kjøpsrett og en i erstatningsrett) og to kursoppgaver (en i avtale- og kjøpsrett, og en i erstatningsrett). Spørreundersøkelsen viser at studentene er jevnt over fornøyde med tilbakemeldingene de får på innleverte fakultets- og kursoppgaver. Ut i fra de konkrete tilbakemeldingene, kan det virke som det er for store individuelle forskjeller på hvor omfattende og hvilke typer tilbakemeldinger de enkelte oppgaveretterne gir.

3 Eksamen

Eksamen i JUS1111 gjennomføres som seks timers skriftlig digital skoleeksamen. Høsten 2017 ble eksamen avholdt 15. desember. Studentene blir testet i læringskravene gjennom praktikums- og/eller teorioppgaver. Eksamensoppgavene fra de siste årene har som oftest bestått av en kombinasjon av praktikums- og teorioppgave med hovedvekt på praktikum.

De aller fleste studentene synes at gjeldende eksamensform «er en god måte å få vist min faglige kompetanse på» (30,8 % er helt enige og 55,8 % er enige i denne påstanden). En god del studenter mener at eksamensoppgaven høsten 2017 var for omfattende, men her er det delte oppfatninger: Samlet er 46,2 % av studentene helt enige eller enige i at oppgaven var for omfattende, 21,2 % er verken enige eller uenige, og 32,7 % er uenige eller helt uenige i at oppgaven var for omfattende. De aller fleste studentene ønsker seg *ikke* en annen eksamensform (67,3 %) eller har ikke en klar mening om det (23,1 %). Blant de individuelle tilbakemeldingene er det flere som ønsker å dele opp eksamen i flere eksamensdager, og som ønsker at eksamen favner bredere slik at man blir testet både i avtale-, kjøps- og erstatningsrett.

Eksamensstatistikken for høsten 2017 viser et karaktergjennomsnitt som ligger noe over normalkurven med noe større innslag enn normalen av karakterene B og C, og lavere andel D, E og F. Andelen studenter som fikk karakteren ikke bestått (F) var kun 3 %.

Studentenes tilbakemeldinger og eksamensstatistikken foranlediger ikke behov for å vurdere endringer i selve eksamensformen.

4 Læringsutbytteformuleringene

På fakultetets nettsider er læringsutbytteformuleringene knyttet til krav om kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. De er formulert som følger:

«Kunnskaper:

Etter endt emne skal studenten ha kunnskaper om rettssystemets oppbygging og regler og sammenhenger innen fagområdene avtale- og kjøpsrett og erstatningsrett.

Dette innebærer at studenten skal ha kunnskaper om og forståelse av

- *Nasjonal rett på fagområdene avtale- og kjøpsrett og erstatningsrett*
- *Betydningen av de internasjonale aspektene ved kjøps- og avtaleretten og erstatningsretten*
- *Grunnleggende forståelse av juridisk metode*

Ferdigheter:

Etter endt emne skal studentene kunne anvende juridisk metode til å analysere, drøfte og ta standpunkt til rettslige problemstillinger. Dette innebærer å kunne

- *Identifisere rettslige problemstillinger i et saksforhold*
- *Finne frem til, analysere og sammenstille rettskilder med sikte på å fastlegge gjeldende rett. Drøfte og løse konkrete rettsspørsmål innenfor rettsområdene kjøps- og avtalerett og erstatningsrett*
- *Utarbeide skriftlige analyser av reglene innen rettsområdene kjøps- og avtalerett og erstatningsrett*
- *Argumentere skriftlig og muntlig for et rettslig standpunkt*

Generell kompetanse:

De nevnte juridiske kunnskaperne og ferdighetene skal etter ferdigstilt Master i Rettsvitenskap kunne brukes i ulike former for juridisk arbeid.»

Sistnevnte krav til «Generell kompetanse» er så generelt utformet at det nærmest blir meningsløst. På dette punktet er fakultetets beskrivelse av generell kompetanse etter endt jusstudium tydeligere og bedre, men disse kravene kan man ikke stille allerede etter ett semesters jusstudium. Det er derfor et spørsmål om man like gjerne skal fjerne det nokså innholdsløse kravet til generell kompetanse innen JUS1111 isolert sett.

Kunnskaps- og ferdighetskravene gir ellers en grei, om noe generell, beskrivelse av hva studentene skal kunne etter avlagt eksamen. Man kan reise spørsmål ved om «Betydningen av de internasjonale aspektene ved kjøps- og avtaleretten og erstatningsretten» bør stå oppført som ett av tre punkter under kunnskaper. Den stadig økende internasjonaliseringen er utvilsomt viktig for fagenes utvikling, men av pedagogiske hensyn er det begrenset rom for å vektlegge de internasjonale aspektene i løpet av det aller første semesteret av jusstudiet. Nasjonal rett utgjør derfor en klart større del av undervisning og eksamen enn det beskrivelsen av kunnskapskravene kan gi inntrykk av.

I studentundersøkelsen er samtlige studenter enige i at de har opparbeidet seg faglig innsikt innen fagområdet (78,8 % er helt enige og 21,2 % er enige). De aller fleste er også enige i at de har opparbeidet seg relevant metodisk kunnskap (50 % er enige og 38,5 % er litt enige). De aller fleste mener også å ha opparbeidet seg ferdigheter innen *skriftlig* kommunikasjon og formidling av faget (53,8 % enige, 38,5 % litt enige og de resterende verken enige eller uenige). Tilbakemeldingene spriker derimot mye mer når det gjelder ferdigheter til å kunne fremstille og presentere faget *muntlig*. Noe over halvparten av studentene er enige eller litt enige i at de har tilegnet seg slike muntlige ferdigheter, men 15,4 % er litt uenige og 9,6 % er uenige. Disse tilbakemeldingene er ikke så overraskende, gitt at det ikke finnes noen egne aktiviteter på JUS1111 som oppøver muntlig fremstilling utover diskusjoner og enkelte presentasjoner på kursene.

Når en ser undervisningen og læringsmidlene under ett, opplever de aller fleste studentene at de i stor grad dekker læringskravene for emnet (34,6 % opplever at de gjør det i svært stor grad, 53,8 % i stor grad, og de resterende 11,5 % til en viss grad).

5 Emnebeskrivelsen

Emnebeskrivelsen for JUS1111 på fakultetets nettsider under tittelen «Kort om emnet» er formulert som følger:

«Emnet består av fagområdene:

- *Rettskilder til fots (1 stp)*
- *Avtale- og kjøpsrett (10 stp)*
- *Erstatningsrett (9 stp)*

Emnets fagområder er alle, på hver sin måte, sentrale og videreføres i senere semestre av studieprogrammet [Rettsvitenskap \(jus\)](#) (master - 5 år).»

Denne formuleringen er for kortfattet og den gir ingen informasjon om fagområdene eller sammenhengen mellom dem. En mer utførlig emnebeskrivelse må utarbeides. For øvrig viser jeg til vurderingene ovenfor i punkt 2 til 4.

6 Endringer siden forrige periodiske evaluering

De siste årene og frem til og med høsten 2017 har det ikke vært gjennomført større endringer innen JUS1111, foruten innføring av det integrerte opplegget for opplæring i oppgaveteknikk på avtale- og kjøpsrettskursene, som har blitt svært godt mottatt av studentene. Derimot har det vært større endringer på JUS1211, hvor faget menneskerettigheter nylig har blitt flyttet opp til andre studieår og har blitt erstattet med utvidet undervisning i juridisk metodelære (inkludert klarspråkinitiativet) og i fast eiendoms rettsforhold (som har fått en utvidet miljørettskomponent). Endringene på JUS1211 faller utenfor denne evalueringen.

Fra og med våren 2018 er det innført en pilot i bruk av digitale hjelpemidler (Lovdata Pro) i studiesituasjonen og til eksamen for studentene på JUS1111. Videre skal eksamen i JUS1111 avholdes i Silurveien for aller første gang våren 2018. Endelig erstatter Canvas den tidligere

læringsplattformen Fronter for hele rettsstudiet fra dette semesteret. Disse endringene er klart nok av betydning for situasjonen på JUS1111, men det er for tidlig og evaluere dem og de faller uansett utenfor denne rapporten som gjelder situasjonen ved utløpet av 2017.

6 Forslag til forbedringer

Underlagsmaterialet viser at emnet JUS1111 fungerer godt, og at det ikke er behov for å vurdere større endringer. Som følge av innføringen av digitale hjelpemidler fra våren 2018 er dessuten en viktig reform nylig gjennomført.

Jeg har likevel følgende forslag til forbedringer:

- PMR bør diskutere om det er behov for større innslag av muntlige aktiviteter for studentene på JUS1111.
- PMR bør diskutere om det er behov for flere tiltak helt i innledningen av studiet for å bidra til ytterligere forbedring av læringsmiljøet, herunder mulige tiltak for å unngå drikkepress mv i fadderuka.
- Læringsutbytteformuleringene bør vurderes i tråd med kommentarene ovenfor i punkt 4.
- En mer utførlig emnebeskrivelse må utarbeides, se punkt 5 ovenfor.

7 Oppsummering

Denne periodiske emneevalueringen av JUS1111 bygger på en spørreundersøkelse for studentene gjennomført høsten 2017, og tar utgangspunkt i studiesituasjonen ved utløpet av 2017. Tilbakemeldingene på spørreundersøkelsen viser at flesteparten av studentene er fornøyde med fagsammensetning, undervisning, læringsmidler og læringsutbytte på JUS1111. Flertallet av studentene er fornøyde med læringsmiljøet, men fakultetet bør ha som målsetting at det skal bli enda bedre. Et klart flertall av studentene ønsker å beholde dagens eksamensform med skriftlig digital skoleeksamen. Undersøkelsen og øvrig grunnlagsmateriale oppfordrer ikke til å vurdere større endringer på JUS1111, men det kan være behov for å diskutere enkelte nye tiltak av hensyn til læring og læringsmiljø. Det er dessuten behov for å justere og utdype noen av formuleringene i læringsutbytte og emnebeskrivelse slik at de gir et bedre bilde av emnets innhold.

* * *

Oslo, 3. april 2018

Henrik Bjørnebye

Periodisk emneevaluering JUS5070

Forhandlinger

Av professor Sverre Blandhol, fagansvarlig

Dato: 25. februar 2018

Grunnlag for emneevalueringen

Det vises til emnebeskrivelsen for emnet/emnene, statistikk over karakterer, samt studentevalueringen som er gjennomført.

Dette er den første periodiske emneevalueringen som gjennomføres for dette emnet. Emnet ble gjennomført første gang høsten 2017. Det var 26 studenter som gjennomførte eksamen i emnet. Valgemnet er adgangsbegrenset på grunn av ressursintensiv undervisning. Opprinnelig var grensen satt til 24 studenter, men det ble besluttet å la alle som leverte motivasjonsbrev (ca 30 studenter) delta i undervisningen.

Det var ingen som strøk til eksamen, beste karakter som ble gitt var A, svakeste karakter C. B var den hyppigste karakteren.¹ Evalueringen besto av en kombinasjon av prestasjoner i timene, skriftlige innleveringer og avsluttende skoleeksamen (50 %). Målet med denne evalueringsformen var å skape best mulig samsvar mellom undervisningsformen (erfaringsbasert undervisning med bruk av rollespill og øvelser) og evalueringsformen.

Det var 5 studenter som klaget på eksamen.

Det var 13 av 26 studenter som besvarte spørreskjemaet om evaluering av emnet.

Undervisning

Studentevalueringen viste at 85 % av studentene var fornøyd eller svært fornøyd med formen på undervisningen, og at 69 % av studentene var fornøyd eller svært fornøyd med innholdet i undervisningen. Flere studenter ga også individuelle kommentarer som tydet på at de var svært fornøyd med undervisningsformen («det hyggeligste kurset jeg har vært på noen gang», «et høydepunkt i hverdagen denne høsten», «gøy og spennende med en undervisningsform som skiller seg sånn ut fra den vi er vant med eller fra jussen».)

Både egen erfaring fra undervisningen og studentens evalueringer gir inntrykk av at bruken av rollespill og øvelser fungerte etter hensikten. I og med at dette var første gang emnet ble gjennomført, ble så å si samtlige rollespill og øvelser skrevet samme høst. Det medførte tidvis at materialet ble tilgjengelig for studentene først ved oppstart av den aktuelle kursdagen. Målet er at konfidensiell informasjon til øvelsene skal distribueres i forkant, slik at det blir bedre tid til å forberede forhandlingene. Det ble imidlertid vurdert som viktig og pedagogisk riktig å skrive nye rollespill med «norsk» kontekst. Det var en kommentar på at rollespillene skrev seg fra en

¹ Fordelingen fremgår ikke entydig av den statistikken som er utarbeidet og som har dannet grunnlag for denne rapporten.

forretningsmessig sammenheng, noe som vel i stor grad kan stemme. Det vil være fullt mulig å inkludere rollespill som tar opp forhandlinger om ideelle emner, som barnefordeling ved senere gjennomkjøring.

Ved siden av emnebeskrivelsen på nettsiden ble det utarbeidet en detaljert undervisningsplan, med oversikt over læringsmål, øvelser, tekster som skulle leses, mv til hver kursdag. Dette var et nyttig redskap i gjennomføringen av emnet. Det synes å være behov for å oppdatere emnebeskrivelsen basert på erfaringene etter første gjennomføring av emnet.

Mye av undervisningen besto av gjennomføring av forhandlingsøvelser og diskusjon av disse i plenum. Med bare en kursleder var det ikke praktisk mulig å gi særlig grad av individuelle tilbakemelding på gjennomføringen av forhandlingene. Dette kan forbedres ved bruk av undervisningsassistent, og ved videofilming av en av forhandlingsøvelsene.

Litteratur

Hovedlitteraturen i emnet høsten 2017 var Malhotra og Bazerman: Negotiation Genius og Lax og Sebenius: 3D Negotiation. Samtidig holder undertegnede på med å skrive ferdig en bok om Strategiske forhandlinger, som er tenkt som ny hovedlitteratur i emnet. Kapitler fra dette utkastet ble delt ut som støttelitteratur gjennom semesteret.

Studentevalueringen viser at studentene var relativt godt fornøyd med hovedlitteraturen. Flere studenter kommenterte utkastet til den norske forhandlingsboken meget positivt, og fremhevet hvordan den vil forenkle og forbedre studiesituasjonen for kommende studenter. Planen er at denne boken skal være tilgjengelig fra og med høstsemesteret 2018.

Det vil være en stor forbedring når kurset kan bygges på den norske boken, som også er skrevet i sammenheng med utarbeidelsen av selve kursopplegget.

Ressurser og infrastruktur

Med bruk av rollespill i undervisningen kunne det vært en fordel med en litt annen type undervisningsrom enn det som er tilgjengelig i dag i DN. Forhåpentligvis vil nybygget omfatte minst ett «Harvard-style» auditorium, med tilstøtende smårom. Det vil i så fall være ideelt for gjennomføringen av et emne som dette.

Eksamen

Evalueringen i emnet ble bygget opp etter følgende modell: 25 % av karakteren baseres på aktivitet i timene, 25 % av karakteren baseres på skriftlige innleveringer, og 50 % baseres på den skriftlige eksamen. En slik ordning forutsetter obligatorisk deltakelse på minimum 80 % av undervisningen.

Målet med denne evalueringsformen var som tidligere nevnt å sikre samsvar mellom undervisningsinnhold og evalueringsformen.

Gjennomføringen av evalueringen synes imidlertid å ha skapt noe frustrasjon hos studentene. Flere klager over manglende tilbakemeldinger, uklarhet med hensyn til hva som var forventet av innsats i timene, mv. Ved neste gjennomkjøring av emnet vil vi se nærmere på dette for å sikre en bedre

opplevelse av dette. Det er allerede gitt klarsignal til bruk av undervisningsassistent i emnet, og det vil trolig være en stor fordel for å få gjennomført dette på en bedre måte.

Emnebeskrivelsen

Emnebeskrivelsen bør oppdateres i lys av ny hovedlitteratur og erfaringer fra første gjennomføring.

Forslag til forbedringer

Som nevnt i teksten ovenfor foreslås følgende forbedringer av undervisningen:

- Innføring av ny hovedlitteratur når boken Strategiske forhandlinger er klar, ventelig sommeren 2018.
- Oppdatering av emnebeskrivelsen i lys av ny hovedlitteratur og erfaringer fra gjennomføringen høsten 2017.
- Bruk av undervisningsassistent til å bistå med tilbakemeldinger i smågrupper, retting av skriftlige innleveringer, mv.
- videofilming av en av forhandlingsøvelsene, som grunnlag for individuelle tilbakemeldinger.
- Gjennomgang av og forbedring av evalueringsformen, slik at intensjonen om samsvar mellom evaluering og undervisning ivaretas på en måte som også oppleves som forutsigbar og forståelig for studentene.

Oppsummering til publisering på nettsidene

JUS5070 er et nyskapende emne, med høyst utradisjonelle og interaktive undervisningsformer. Hele kurset er lagt opp som erfaringsbasert undervisning med bruk av rollespill og øvelser. Høsten 2017 var første gang emnet ble tilbudt, og studentenes evaluering viser at undervisningens innhold og form ble svært positivt mottatt. Ny hovedlitteratur til emnet er under utvikling, og det vil også ellers bli foretatt visse justeringer i undervisning og evalueringsform.

Periodisk emnerapport, JUS 5660**1. Gi en vurdering av:**

- Litteratur (innhold, omfang).
 - o Litteraturen er ikke ideell, fordi det mangler en fremstilling om europeisk og internasjonal immaterialrett som spesifikt fokuserer på informasjonssamfunnet, men vi mener pensumsituasjonen er tilfredsstillende og det beste vi får til på dette stadiet
- Undervisning (undervisningsformer, timeantall, spredning over semesteret, obligatoriske aktiviteter, kvalifiseringsoppgaver).
 - o Studentevalueringen viser at studentene i stor grad er fornøyd med det undervisningstilbudet som gis, men det vil vurderes å lage 'videosnutter' som kan supplere undervisningen, og noe mer interaktivitet, f.eks. i form av 'kahooter' og andre former for direkte tilbakemelding fra studenter, vil også bli vurdert.
- Ressurser og infrastruktur (undervisningsrom, audiovisuelle hjelpemidler, bibliotekressurser m.m.).
 - o Ut fra den rådende ressursituasjonen på fakultetet, antar vi at ressursene utnyttes tilfredsstillende.
- Eksamen (eksamensordning, vurderingsform).
 - o Eksamen er i realiteten en blanding av skole- og hjemmeeksamen, ettersom hjemmeoppgaven som gis midt i semesteret teller 30 % av karakteren. Vi mener blandingen gjør at studentene for testet flere egenskaper, og mener det fungerer tilfredsstillende.

2. Gir læringsutbytteformuleringene i emnebeskrivelsen en god beskrivelse av hva studentene skal kunne etter avlagt eksamen?

- Ja

3. Fungerer emnebeskrivelsen tilfredsstillende? Sjekk følgende:

- Vi mener emnebeskrivelsen fungerer tilfredsstillende.

4. Har du gjort noen endringer siden forrige periodiske evaluering? Hvilke?

- Litteraturen er endret, undervisningsstaben likeså.

5. Forslag til forbedringer.

- Se under pkt. 1.

6. Gi en kort oppsummering av denne rapporten som skal publiseres på nettsidene til studentene.

The evaluation report for the course as taught in the autumn semester of 2017 concludes that students are generally satisfied with the way in which the course is taught and assessed, but that there is room for greater use of procedures that facilitate and encourage interactivity –

both between students and between students and teachers. The teachers responsible for the course will consider introducing more such procedures in the future.

Ole-Andreas Rognstad og Lee A. Bygrave
Oslo, 10. april 2018

Vedlegg 3 – Innsamlet evalueringsdata for emner der det ikke foreligger rapport fra lærer høsten 2017